

สมเด็จพระเทพรัตนฯ กับภาษาอังกฤษ

(บทสัมภาษณ์ : ศาสตราจารย์ ดร. เกษม สุวรรณกุล)

ภาษาปริทัศน์ ได้มีโอกาสสัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล ในขณะที่ท่านยังดำรงตำแหน่งประธานสภาภาษาไทย รัชชูปถัมภ์ เชียงพระยุคลบาทสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ผู้เขียนขอเสนอบางส่วนของบทสัมภาษณ์ซึ่งท่านอาจารย์เกษมได้แสดงความประทับใจในพระปรีชาญาณทางด้านภาษาของสมเด็จพระเทพรัตนฯ เมื่อครั้งได้มีโอกาสตามเสด็จและร่วมการประชุมต่างๆ

'ส่วนใหญ่ ผมมองท่านในแง่ของการบริหาร แต่ถ้าจะมองท่านในแง่ของภาษาแล้วละก็รู้สึกประทับใจมาก

ท่านทรงมี Linguistic Aptitude มาก ทรงรับรู้อาษาต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว แม้ท่านจะไปรดภาษาบางภาษาเป็นพิเศษ เช่น ภาษาฝรั่งเศส ท่านทรงสนพระทัยภาษาจีน และในระยะหนึ่งท่านทรงพยายามที่จะเรียนภาษาเยอรมัน

ท่านทรงมีความจำเป็นพิเศษ สิ่งนี้เป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับภาษา... ด้านความจำนั้น ท่านเป็นเลิศ และนอกจากจำแม่นแล้ว ท่านยังทรงจดอีกซึ่งทำให้ยิ่งจำแม่นหนักขึ้นไปอีก เพราะฉะนั้นเท่าที่ผมสังเกตเกี่ยวกับการจำต่างๆ ท่านทรงจำเหตุการณ์ในอดีตได้ดี ในขณะที่ผมเองก็ลืมๆ ไปแล้ว... ท่านยัง

ทรงจำได้ แม้เป็นเหตุการณ์หลายๆ ปีมาแล้ว ท่านก็ทรงจำได้ นอกเหนือจากการจำคนแล้ว ท่านก็ทรงจำว่าใครเขาอยู่ไหน เวลาทรงทักทายคนท่านพยายามถามเกี่ยวกับคนโน้นคนนี้ ท่านจำแม่นยำอย่างผมนี้เกี่ยวกับลูกผม ท่านก็ยังจำได้'

'ท่านทรงสามารถ converse ได้ at ease ที่เดียว ไม่เคร่งเครียด ทรงมีวิธีการสนทนาที่เป็นกันเอง และที่สังเกตอยู่เกี่ยวกับภาษาของท่าน น่าจะเป็นอารมณ์ขัน...ท่านรับสั่งภาษาที่เรียกว่าเป็น current jargon เป็นแสงที่โชกนในกลุ่มต่างๆ ท่านทรงรับได้รวดเร็วมาก เวลาที่ท่านรับสั่งอะไรที่เป็นกันเอง ท่านก็ทรงใช้ภาษาพวกนี้ด้วยทำให้ conversation ไม่ dry เพราะท่านมีภาษาของพวกวัยรุ่นมาใช้ และรับสั่งได้รวดเร็ว

ท่านทรง witty พอสมควรในสถานการณ์ต่างๆ คือท่านทรงสามารถที่จะโต้ตอบคนได้ทันทีทันควัน ท่านทรงมีปฏิภาณดี ...การโต้ตอบ ถ้าโฆษกเขาใช้ภาษา informal ท่านก็ทรงรับสั่งเป็นภาษาที่ informal ได้... ท่านโต้ตอบได้ทันทีทันควัน และแทรกอารมณ์ขันอยู่ในนั้นด้วย

...ท่ามกลางพวงพุดพุ่มพุ่มทั้งหลายท่านก็ทรง very much at ease ผมเคยมีโอกาสร่วมประชุม

กับท่านที่ต่างประเทศหนหนึ่ง...ที่สิงคโปร์ ท่าน very dignified ครับ และทรงรับสั่งเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว..."

ส่วนการ conduct ในที่ประชุมก็จำเป็นต้องใช้ภาษา ท่านทรงใช้ได้ concisely ไม่เยิ่นเย้อ concise point และท่านก็ทรงเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นได้รวดเร็ว เวลาคนพูดอะไร หรือมีผู้กราบบังคมทูลเรื่องอะไร ท่านจะ class ปัญหา และทรงจับหัวใจของปัญหาได้รวดเร็วมาก

ทรงเข้าใจปัญหาได้ทันที และทรงตัดสินใจพระทัยได้รวดเร็วมากในทุกเรื่องที่ได้ไปหาหรือ ท่านจะมีพระราชวินิจฉัยได้รวดเร็วมาก"

ผู้สัมภาษณ์	{ อัจฉรา วงศ์โสธร ศิริพร พงษ์สุรพิพัฒน์ ปิยนารถ พิภทองพรรณ
ผู้ถอดเทป	ดุจชา นาคใหญ่
ผู้เรียบเรียง	ปิยนารถ พิภทองพรรณ